

DUKO is een Friese verkleinvorm van DODO

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Zogeheten bakernaam (koosnaampje voor baby) van Friese en in enkele gevallen ook Groningse origine, afgeleid van een naam waar de klank 'Do-' (of '-do') of ook 'Du-' (resp. '-du') in voorkomt; bv. alle namen met 'Dolf' of de namen die eindigen op '-dorus' enz.

De uitgang '-co' komt vooral voor in het Saksische taalgebied.

*

Bijzonderheden

In de vroege Middeleeuwen was Dodo een niet ongebruikelijke naam. Hij werd niet alleen gedragen door heiligen. Dat moge blijken uit het feit dat het ook een zekere **Dodo** was, die de moord beraamde en uitvoerde op de heilige Lambertus, bisschop van Maastricht en Luik: 17 september 705.

*

Dodo van Haske, Bakkeveen, Friesland; kluizenaar; † **1231**; **feest 30 maart**.

Dodo was een vrome man van Friese afkomst. Aanvankelijk was hij getrouwd, maar na verloop van tijd besloot hij in te treden bij de Norbertijnen van klooster Mariëngaarde. Toentertijd stond dat onder leiding van abt Siard, die later als heilige zou worden vereerd († 1230; feest 13 november).

Tegelijkertijd werd Dodo's vrouw Norbertines in klooster Bethlehem, gelegen ter hoogte van het huidige Bartlehiem. Dodo kreeg toestemming om als kluizenaar te gaan leven op een afgelegen landgoed in de buurt van Bakkeveen. (Later zou Siard daar een nieuwe priorij vestigen). Dodo nam één sobere maaltijd per dag; hij droeg een ijzeren harnas op de blote huid en daaroverheen een boetekleed. Elke dag maakte hij zo'n vijfduizend kniebuigingen, zodat zijn knieën uiteindelijk meer weghadden van kamelenknieën. Elke nacht stond hij op om te bidden. Op uitnodiging van de plaatselijke priester verhuisde hij naar Haske om er zielzorg uit te oefenen. Hij streed vooral tegen het verschijnsel van de bloedwraak. Wanneer iemand onrecht was aangedaan of letsel had opgelopen, nam een ander lid van die familie wraak op een bloedverwant van de dader. Vele mensen zochten hem op in zijn kluis, een armzalig bouwseltje, om er goede raad en troost te halen. Hij stierf op zondag na Maria Boodschap in het jaar 1231. Op het moment dat hij zijn dagelijkse gebeden deed, stortte zijn gammele hutje in; hij werd bedolven onder het puin en dodelijk gewond. Mensen die hem onder de brokstukken vandaan haalden, getuigen dat hij aan handen en voeten de kruiswonden van Christus (stigmata) vertoonde.

*

Dodo (eigenlijk **Ouen**, ook **Aldowin**, **Audoën**, **Audoenus**, **Audonius**, **Dado**, **Dodon**, **Dodonus**, **Ouven** of **Owen**) van **Rouen**, Frankrijk; bisschop; † **683**; **feest 24 augustus**.

Hij was afkomstig van welgestelde ouders. Zijn vader heette volgens zeggen Aldecharius (ook Andecharius of Autharius) en zijn moeder Aiga of Ayca. Ze hadden drie zoons die zij achtereenvolgens Ado, Rado en Dado noemden. Zelf noemde Ouen zich het liefste 'Dodo'. De carrière van Dado (die dus later bekend zou worden als Saint Ouen) begon aan het hof van de merovingische koningen Chlotarius en Dagobert. Daar sloot hij vriendschap met Eloy, smid en edelsmid; deze zou de geschiedenis ingaan als Sint Eligius, bisschop van Noyon. Op een goed moment besloten zij beide hun verdere leven in dienst van Christus te stellen. Ouen trad in het klooster te Rebais niet ver van Parijs. Ze werden beide op dezelfde dag tot bisschop gewijd: Eligius van Noyon en Ouen van Rouen. Gedurende 42 jaar was hij als bisschop werkzaam. Hij ijverde voor de verbreiding in Normandië van de nog jonge christelijke cultuur. Zijn levensbeschrijving danken we aan zijn vriend Eloy.

Zijn voorspraak wordt aangeroepen tegen doofheid.

De hoog-gotische abdijkerk van St-Ouen te Rouen is wereldberoemd.